

////////////////////////////////////

HANDLEIDING BIJ HET INDIENEN VAN EEN PROJECTVOORSTEL DEMONSTRATIEPROJECTEN

Oproep 2023

////////////////////////////////////

Datum: 05/06/2023
Entiteit: Departement Landbouw & Visserij
Afdeling: Ondernemen en Ontwikkelen
E-mail: demonstratieprojecten@lv.vlaanderen.be
Telefoon: 02/552.75.06
Aan: Uitvoerders van demonstratieprojecten

**Medegefinancierd door
de Europese Unie**

INHOUD

1	Inleiding	3
2	Wat is een demonstratieproject?	3
3	Projectperiode	3
4	Doelgroep van de projecten.....	4
5	Welke subsidie wordt gegeven?	4
6	Potentiële indieners	4
7	Aanvraag indienen.....	4
8	Toelichting bij het aanvraagformulier	6
8.1	Inhoud en vormvereisten van de projectvoorstellen	6
8.2	Toelichting bij het invullen van het aanvraagformulier	6
8.2.1	Identificatie van het project	6
8.2.2	Situering en verantwoording van het project	6
8.2.3	Identificatie van de partners	7
8.2.4	Projectbeschrijving	7
8.2.5	Doelpubliek en sensibiliseringsactiviteiten	8
8.2.6	Resultaten	9
8.2.7	Partners en projectgroep	9
8.2.8	Wetenschappelijke basis	10
8.2.9	Financiering	11
8.2.10	Varia	17
9	Evaluatie en selectie van de projecten	18
9.1	Ontvankelijkheidsvoorwaarden	18
9.2	Beoordelingscriteria	18
9.2.1	Inhoud van het project	19
9.2.2	Verwacht sensibiliseringseffect	20
9.2.3	Doelpubliek	20
9.2.4	Technisch-wetenschappelijke basis	21
9.2.5	Verhouding kostprijs van het project t.o.v. het te verwachten resultaat	21
9.2.6	Geschiktheid van de uitvoerders	21
9.3	Evaluatieprocedure	21
10	Uitvoering en opvolging van de geselecteerde projecten.....	22
10.1	Uitbetaling	22
10.2	Opvolging	23
10.3	Wijziging/verlenging van het project	23
11	Meer informatie?.....	24

////////////////////////////////////

1 INLEIDING

De Vlaams regering wil de land- en tuinbouw verder professionaliseren door vorming, opleiding en advisering. Daarom wil zij de land- en tuinbouwers sensibiliseren en informeren. Een van de instrumenten daarvoor zijn de demonstratieprojecten. In het kader van het Vlaams GLB Strategisch plan doet zij jaarlijks een oproep voor demonstratieprojecten omdat innovatie een belangrijke drijfveer is voor een toekomstgerichte land- en tuinbouw.

2 WAT IS EEN DEMONSTRATIEPROJECT?

Het doel van demonstratieprojecten is het bewustmaken van land- en tuinbouwers van nieuwe mogelijkheden op het vlak van duurzame praktijken en technieken en ze door demonstraties in de praktijk ingang te doen vinden op onze Vlaamse bedrijven. Demonstratieprojecten beogen vooral het sensibiliseren van de land- en tuinbouwers. Er wordt veel belang gehecht aan het doen toepassen van de nieuwe inzichten uit de projecten bij de landbouwers en de tuinders zelf. Daarvoor kan het werken met voorbeeldbedrijven of met groepen die samenkomen op praktijkbedrijven een belangrijke hefboom zijn. Het zo goed en zo ruim mogelijk bereiken van het doelpubliek over heel Vlaanderen moet worden nagestreefd. Samenwerking tussen complementaire partners is in dat opzicht ten zeerste aanbevolen.

De relevantie van het onderwerp van het ingediende demonstratieproject als bijdrage tot meer duurzame landbouw moet al door wetenschappelijk onderzoek of door meetbare praktijkervaring zijn aangetoond en moet in de aanvraag gedocumenteerd worden. De acties in de projectaanvraag moeten realistisch en uitvoerbaar zijn. Samenwerking tussen enerzijds partners die zich oriënteren op de communicatie met landbouwers en tuinders en die voortrekkers kunnen begeleiden en anderzijds technisch-wetenschappelijke experts die de technieken kunnen verantwoorden, is aanbevolen.

Het sensibiliseringseffect op de doelgroep wordt nagegaan aan de hand van het plan van aanpak, de frequentie van de demonstratieactiviteiten, de spreiding van de demonstratieactiviteiten in functie van het doelpubliek over Vlaanderen en het materiaalgebruik. De sensibiliseringsactiviteiten moeten gedetailleerd toegelicht worden in de projectaanvraag. Enkel effectief uitvoerbare activiteiten mogen worden opgenomen in het programma. Activiteiten waarover nog onzekerheden zijn of toelatingen nodig zijn, worden bij voorkeur geweerd.

3 PROJECTPERIODE

De duur van de uitvoeringsperiode van de demonstratieprojecten is maximaal twee jaar. De uiterste begin- en einddatum zijn vermeld in het persbericht.

////////////////////////////////////

4 DOELGROEP VAN DE PROJECTEN

Een project moet zich hoofdzakelijk richten tot de Vlaamse land- en tuinbouwers, of bij uitbreiding alle actoren actief in de landbouwsector zoals adviseurs, en moet voor iedereen onder dezelfde voorwaarden openstaan. De doelgroep mag niet beperkt zijn tot de leden van de organisaties die het project uitvoeren. Het lidmaatschap van een organisatie mag bijgevolg geen voorwaarde zijn om toegang tot de sensibiliseringsactiviteit te krijgen.

5 WELKE SUBSIDIE WORDT GEGEVEN?

De begroting voor het demonstratieproject moet opgemaakt worden op basis van de geschatte reële kosten. Deze moeten, na afloop van het project, worden bewezen. De tussenkomst van de overheid is beperkt tot maximaal 100.000 euro aan bewijsbare kosten per project. De projecten worden betoelaagd ten belope van maximaal 100% van de totale aanvaarde projectkosten.

6 POTENTIËLE INDIENERS

Deze oproep richt zich uitsluitend tot organisaties met rechtspersoonlijkheid die geen commerciële doelen nastreven. De promotor is de eindverantwoordelijke voor de uitvoering van het hele demonstratieproject en is het aanspreekpunt voor het Departement Landbouw en Visserij. De promotor kan voor de uitvoering van het demonstratieproject samenwerken met andere partners.

7 AANVRAAG INDIENEN

Het projectvoorstel wordt enkel elektronisch ingediend via het [e-loket](#) (inloggen m.b.v. e-ID). Hiervoor wordt een digitaal dossier aangemaakt op het e-loket onder de **tegel 'Demonstratieprojecten'**. Deze tegel bevindt zich onder de themategel 'Projectsubsidies' indien u toegang hebt tot meerdere maatregelen in de cluster 'Projectsubsidies'. U voegt het [aanvraagformulier en de Excel-tabel budgetbeheer](#) toe bij indienen van het digitaal dossier.

Raadpleeg de [handleiding voor het indienen van een demonstratieproject via het e-loket](#) voor gedetailleerde informatie over het e-loket. U krijgt stap voor stap uitleg.

Hieronder volgt een beknopte samenvatting van de belangrijkste elementen voor het indienen van een projectvoorstel via e-loket:

- zowel de onderneming als de indiener (klant) moeten geïdentificeerd zijn in het e-loket;

- > Registreer uw onderneming

- Bij het indienen van een dossier op het e-loket moet u veiligheidshalve **twee weken** voor de indiendatum uw onderneming geïdentificeerd hebben in het e-loket. Mail ons (demonstratieprojecten@lv.vlaanderen.be) indien de termijn verstreken is. Wij helpen u graag verder. Koppel ten laatste twee dagen voor de uiterste indiendatum uw werknemer, die de aanvraag zal indienen, aan uw onderneming in e-loket. Er moet nagegaan worden of de desbetreffende tegel zichtbaar is op het e-loket. Maak tijdig een digitaal dossier aan en [mail](#) problemen op het e-loket tijdig.

5.06.2023

De applicatie voor het indienen van demonstratieprojecten wordt afgesloten op de uiterste indieningsdatum om middernacht.

8 TOELICHTING BIJ HET AANVRAAGFORMULIER

8.1 INHOUD EN VORMVEREISTEN VAN DE PROJECTVOORSTELLEN

Om de projectvoorstellen objectief te kunnen evalueren moeten ze de nodige informatie bevatten om ze te kunnen toetsen aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden en aan de selectiecriteria. Daarom worden aan de indieners een aantal vormvereisten opgelegd op het vlak van de samenstelling van de projectvoorstellen. De voorstellen moeten worden ingediend met het verplichte aanvraagformulier en de excel-tabel 'Budgetbeheer'. Alle gevraagde elementen in het formulier moeten toegelicht worden. Ook een gedetailleerd budgetplan is vereist.

8.2 TOELICHTING BIJ HET INVULLEN VAN HET AANVRAAGFORMULIER

8.2.1 Identificatie van het project

Geef de **titel van het project**. Deze benaming zal steeds gebruikt worden in de dossiers, de briefwisseling en de publicaties in verband met het project. Gelieve in de titel de inhoud van het project weer te geven. Zorg voor een eenduidige en beknopte titel.

Geef de **concrete begin- en einddatum** van het project op conform de bepalingen in de oproep. De projectduur bedraagt maximum twee jaar.

Geef een korte samenvatting van het project.

Deze samenvatting bevat:

- de probleemstelling/uitdaging;
- de projectdoelstellingen;
- de geplande activiteiten om die doelstellingen te bereiken.

Ze kan worden gebruikt voor communicatiedoelinden in het geval uw project geselecteerd is voor subsidiëring.

8.2.2 Situering en verantwoording van het project

Onder welk vooropgesteld thema wordt het project gesitueerd?

Om in aanmerking te komen voor steun in het kader van demonstratieprojecten moet een projectaanvraag in de eerste plaats inhoudelijk beantwoorden aan een van de thema's die in de oproep zijn opgenomen. Kruis dus duidelijk aan onder welk thema uw project zich situeert, en kies **slechts één thema als belangrijkste**. Uw project zal in de groep met dat thema worden geëvalueerd.

Kruis aan tot welke GLB-doelstellingen het project een bijdrage levert.

////////////////////////////////////

Een demonstratieproject komt in aanmerking voor subsidiëring als het bijdraagt aan een of meer van de specifieke GLB-doelstellingen bepaald vanuit de Europese GLB-regelgeving. Er zijn veel verschillende domeinen waar demonstratieprojecten effecten op kunnen hebben: milieu, klimaat, biodiversiteit, innovatie, concurrentievermogen, positie in de keten,...

8.2.3 Identificatie van de partners

De projectpartners voeren het project uit. Alleen **organisaties met rechtspersoonlijkheid die geen commerciële doelen nastreven** kunnen een steunaanvraag voor een demonstratieproject indienen. Deze organisatie wordt de **promotor** van het project genoemd. De promotor is de eindverantwoordelijke voor de uitvoering van het hele demonstratieproject, is het aanspreekpunt voor de subsidiërende overheid en is verantwoordelijk voor de interne coördinatie en het indienen van betalingsaanvragen.

De promotor kan voor de uitvoering van het demonstratieproject samenwerken met andere **partners**. De samenwerking wordt geformaliseerd met een samenwerkingsovereenkomst tussen alle partners. De promotor bezorgt de samenwerkingsovereenkomst uiterlijk dertig dagen na de start van het project aan het departement via het e-loket .

Vul de gegevens van de promotor en de partners in. Gelieve aan te kruisen of de promotor en de partners al dan niet btw-plichtig zijn. De reden hiervoor is dat de btw uitsluitend in rekening kan worden gebracht voor het niet-terugvorderbaar gedeelte. Geef aan of de promotor en de partners al dan niet vallen onder het toepassingsgebied van de **wet op overheidsopdrachten**.

8.2.4 Projectbeschrijving

Welk probleem wil u aanpakken bij de uitvoering van dit project? Geef een korte toelichting over de context en de noodzaak van het project.

Ga hierbij ook in op de state-of-art in dit domein en beschrijf het vraaggedreven karakter.

Wat zijn de doelstellingen van uw project?

Omschrijf kort in een aantal concrete doelstellingen wat u wilt bereiken en formuleer deze 'SMART'. Maak hierbij duidelijk hoe het project zal bijdragen aan het aangekruiste thema en de aangekruiste GLB-doelstellingen. Welke effecten/veranderingen bij de doelgroep worden beoogd? Beschrijf de meerwaarde van het project ten opzichte van de huidige kennis bij de doelgroep.

Beschrijf het project inhoudelijk. (max. 5 pagina's).

Beschrijf hierbij de projectactiviteiten in detail via een gestructureerd werkplan (liefst tabelvorm). Vermeld in dit stappenplan duidelijke mijlpalen. Duid per activiteit de uitvoerende partner(s), een timing van de voorgestelde acties en het gewenste resultaat.

Toon aan dat het werkplan aansluit bij de doelstelling van het project en dat de aanpak haalbaar is. Activiteiten waarvoor bv. nog onzekerheden blijven of toelatingen nodig zijn, worden best geweerd.

////////////////////////////////////

- B.3 andere

Belangrijk: Elk project dient te resulteren in een technisch brochure die een neerslag vormt van alle resultaten van alle partners over heel de projectduur. Deze brochure dient minimaal als digitaal document ter beschikking te worden gesteld. Deze brochure bevat ten minste de voornaamste conclusies en praktische aanbevelingen voor de landbouwer. De vorm van de brochure is ondergeschikt aan de inhoud.

8.2.6 Resultaten

Wat zijn de verwachte resultaten/concrete realisaties bij de doelgroep zowel op korte als op langere termijn?

Een goed demonstratieproject is gericht op de toepassing en realisatie van de gedemonstreerde methoden of technieken op de landbouwondernemingen. Tot welke resultaten en concrete realisaties bij de doelgroep, zowel op korte als op langere termijn, moet uw project leiden in kwalitatieve en in kwantitatieve zin?

Geef ook aan, indien van toepassing, welke activiteiten na afloop van het project verder ondernomen zullen worden om de bij de doelgroep te blijven bewerkstelligen en op welke manier de kennis gewaarborgd wordt.

Welke garanties zijn er voor het bereiken van het sensibiliseringseffect bij de doelgroep? Geef hierbij duiding over het vraaggedreven karakter van het project of regelgeving. Vermeld beknopt welke relevante (onvoorziene) knelpunten kunnen optreden en de mogelijke oplossingen om de doelstellingen van het project te behalen. (Bijvoorbeeld: Hoe zal omgegaan worden met een uitbraak van dierziekten waardoor geen bedrijfsbezoeken mogelijk zijn.)

Van welke factoren is de realisatie van de doelstellingen van uw project afhankelijk (kritische succesfactoren)? Op welke garanties kan u zich beroepen om deze doelstellingen te bereiken?

8.2.7 Partners en projectgroep

De projectpartners voeren het project uit. Voor de uitvoering kunnen ze beroep doen op externe dienstverleners.

De begeleidende projectgroep (of stuurgroep) fungeert als klankbord om het project optimaal uit te voeren. Ze zal het project mee begeleiden en de resultaten helpen uitdragen. De projectgroep heeft dus een adviserende en communicatieve rol. De projectgroep is niet beperkt tot de uitvoerende partners.

Hoe is de samenwerking tussen de uitvoerende partners? Wat zijn de specifieke ervaringen, capaciteiten en taken van de partners met betrekking tot het onderwerp van het project? De projectpartners moeten over de nodige infrastructuur en het geschikte personeel beschikken zodat het projectconsortium de nodige garanties kan bieden voor de goede uitvoering van het project. Het consortium beschikt over ervaring met onderzoek en kennisdoorstroming naar de landbouwsector, sensibilisering van landbouwers en staat in nauw contact met de landbouwers.

Beschrijf de rol, de meerwaarde en de specifieke capaciteiten en taken van elke partner binnen het projectconsortium. Situeer het project binnen de activiteiten van elk van de betrokken organisatie. Begin met de promotor en vermeld voor deze ook waarom hij het meest geschikt is. Op welke punten staan

tijdens de projectperiode een **gemotiveerde aanvraag** per e-mail ingediend worden. Bij goedkeuring van de wijzigingsaanvraag wordt een aangepaste projectbegroting naar de promotor gecommuniceerd door middel van de Excel-tabel 'Budgetbeheer DEMO-project' onder het tabblad '**Gewijzigde begroting**'. **Verschuivingen tussen begunstigde partners** binnen eenzelfde kostenpost zijn mogelijk zonder een aanvraag tot wijziging op voorwaarde dat dit geen inhoudelijke wijziging van het project met zich meebrengt

Er worden uitsluitend uitgaven aanvaard die zich tijdens de duurtijd van het project voordeden en waarvoor facturen en betalingsbewijzen kunnen worden voorgelegd. M.a.w. enkel kosten worden aanvaard die:

- betrekking hebben op activiteiten die plaatsvonden **binnen de projectperiode**
- waarvan de datum van de betrokken **facturen** of andere boekhoudkundige documenten valt binnen de projectperiode
- waarvoor **betalingsbewijzen** van de effectieve betalingen kunnen worden voorgelegd

Deze betalingen moeten uiterlijk 60 dagen na de einddatum van het project gedaan zijn. Kosten waarvoor de betaling later plaatsvindt, worden niet meer aanvaard als subsidiabele kosten.

Btw kan uitsluitend in rekening worden gebracht voor het **niet-terugvorderbaar** gedeelte. Daartoe moet u in elke aanvraag steeds het geldend btw-statuuat van de aanvrager vermelden en staven. Bij een gemengd btw-statuuat moet de begunstigde partner meedelen welk percentage van de btw terugvorderbaar is.

Opmerking: het cofinancieringspercentage gaat voor op het nominale bedrag. Indien een subsidie wordt toegekend van 75.000 euro bij een in de projectaanvraag geraamde projectkost van 100.000 euro, wil dat zeggen dat de projectuitvoerder recht heeft op 75% van de gemaakte kosten. Indien de kosten uiteindelijk maar 75.000 euro bedragen, heeft de projectuitvoerder dus recht op 56.200 euro subsidie.

Ofwel is de **deelnamekost** aan een sensibiliseringsactie gratis. Ofwel kan een deelnamekost gevraagd worden, die echter van die aard is dat de activiteit voor alle land- en tuinbouwers op dezelfde wijze toegankelijk is. In het geval van een deelnamekost dient bewezen te worden dat de som van alle inkomsten (subsidie en deelnamegeld) de uitgaven niet overtreffen. Deze deelnamekost moet meegenomen worden bij 'opbrengsten' in de eindafrekening.

De kostenstaten, facturen en betalingsbewijzen dienen steeds beschikbaar te zijn voor controle en moeten **10 jaar** bewaard worden na de datum van de laatste betaling.

De ingediende kosten mogen op geen enkele wijze dubbel gesubsidieerd worden. Er mogen zich geen onverenigbaarheden voordoen met andere vormen van overheidssubsidiëring.

8.2.9.1 Investeringsuitgaven

Als investeringsuitgaven worden slechts kosten aanvaard die in de loop van het project gemaakt worden, die betrekking hebben op het project en verifieerbaar zijn.

Investeringskosten komen in aanmerking als al de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- de investering wordt gerealiseerd in het Vlaamse Gewest;
- er is een omgevingsvergunning verleend als de investering dat vereist;

////////////////////////////////////

- c. de subsidiabele investeringskosten mogen maximaal 40% van de totale aanvaarde projectkosten bedragen;
- d. maximaal 50% van de totale aanvaarde investeringskosten komt in aanmerking voor subsidiëring;
- e. tot vijf jaar nadat de subsidie is uitbetaald blijft het goed verbonden aan het bedrijf dat de voormelde subsidie heeft verkregen of de overnemer van dat bedrijf. Het goed wordt niet doorverkocht en blijft in gebruik.

De investering moet goed omschreven worden en moet bij de projectaanvraag grondig gemotiveerd worden. Het moet duidelijk zijn waarvoor de investering binnen het project zal dienen. De investering dient ten goede te komen aan de projectdoelstellingen van het demonstratieproject. De investering moet gefactureerd worden aan een gesubsidieerde partner. Deze moet een rechtspersoon zijn. De subsidiabele investeringskost mag in de projectbegroting worden opgenomen onafhankelijk van het boekhoudkundig afschrijvingsritme en van de benuttingsgraad van de investering.

De volgende investeringen komen niet voor subsidiëring in aanmerking:

- a. de investeringen, vermeld in artikel 73, lid 3, van verordening (EU) 2021/2115;
- b. de aankoop van grond;
- c. de aankoop van tweedehands materiaal;
- d. investeringen waarvoor een alternatief bestaat dat significant milieuvriendelijker is en niet significant duurder;
- e. leasing;
- f. investeringen voor irrigatie met grondwater en oppervlaktewater.

De subsidie wordt herrekend en in verhouding teruggevorderd voor de periode waarin de boven vermelde voorwaarden niet meer vervuld zijn, vanaf de eerste dag die volgt op de uitbetaling van de voormelde subsidie.

8.2.9.2 Personeelskosten

Als personeelskosten worden uitsluitend de loonkosten van de rechtstreeks bij het project betrokken personeelsleden in aanmerking genomen. Ook de loonkosten van personeel dat specifieke prestaties levert voor het demonstratieproject, zoals de projectboekhouding en projectadministratie zijn subsidiabel. Indirect ondersteunend personeel komt niet in aanmerking, evenmin als loonkosten voor supervisie. Deze worden begrepen onder overheadkosten.

Bij de projectaanvraag wordt in de **Excel-tabel 'Budgetbeheer DEMO-project'** de personeelsinzet geraamd in **aantal uren** opgesplitst over diverse acties per projectpartner en per personeelscategorie (loonschaal) die zal toegepast worden (bv. techniker, onderzoeker, projectcoördinator, projectadministratie, arbeider, ...). Vermeld ook het standaarduurtarief voor elke personeelscategorie per projectpartner. De personeelskost per actie en per personeelscategorie wordt vervolgens automatisch berekend in de Excel-tabel.

De berekening van de directe loonkosten gebeurt door middel van het **standaarduurtarief (SUT)**. Alle projectuitvoerders moeten dit systeem gebruiken. Om het subsidiabel uurtarief te berekenen, wordt de volgende formule toegepast: $\text{uurtarief} = 1,2/100 \times \text{bruto maandloon}$ (steeds te herrekenen naar een

Licht de personeelskosten verder toe i.k.v. 'redelijkheid van de kosten'.

Naast contractueel personeel kan ook benoemd personeel (zoals Zelfstandig Academisch Personeel en statutair personeel), dat rechtstreeks heeft bijgedragen tot het project en dat ten laste is van de algemene werkmiddelen van de onderzoeksinstituten en overheden, op projecten gefinancierd worden. De werkgever is in deze verplicht om te verzekeren dat de overheid deze personen niet dubbel financiert voor hetzelfde werk. Dit kan bijvoorbeeld a.d.h.v. een verklaring dat ze voor hun reguliere taken vervangen worden door anderen.

Voor de rapportering van de personeelskosten worden de uren gewerkt op het project per personeelslid en per dag geregistreerd. De gerapporteerde projecturen mogen het aantal contractueel te presteren uren voor een maand niet overschrijden. De begunstigden kunnen zich baseren op een eigen registratiesysteem. Indien een dergelijk registratiesysteem (nog) niet bestaat binnen de eigen organisatie, kunnen begunstigden beroep doen op het sjabloon dat ter beschikking wordt gesteld.

Als personeelskosten worden niet aanvaard:

- Personeelskosten en andere kosten van een verbonden ondernemingen die niet als gesubsidieerde partner in het project is voorzien komen bijgevolg niet in aanmerking voor subsidiëring. De projectwerking laat echter toe om personeelskosten en andere kosten van een verbonden onderneming op een andere en correctere manier in te brengen, namelijk door kosten van de verbonden onderneming in het project te voorzien onder de vorm van een (extra) begunstigde partner ofwel via

5.06.2023

In het **uitzonderlijke geval** dat de projectmedewerker de bedrijfsleider van de onderneming is, levert hijzelf de prestaties en laat hij zich vergoeden via middelen uit zijn onderneming. De projectmedewerker is dus een **zelfstandige** binnen een onderneming die gesubsidieerde partner is. De projectmedewerker beschikt niet over een loonfiche als basis voor de berekening van hun personeelskost. De kost voor de prestaties moet gespecificeerd zijn naar een uurtarief en aantal gepresteerde uren. Bij de opmaak van de kostenraming voor deze dienstverlening kan een jaarlijkse verhoging van het uurtarief voorzien worden. Deze prestaties moeten gefactureerd worden aan marktprijs volgens de Europese regelgeving. Als er geen marktprijs voorhanden is, moet de organisatie haar diensten leveren tegen een prijs die de volledige kosten dekt en een redelijke marge omvat. Deze analyse vormt onderdeel van de evaluatie. Het subsidiabele tarief is beperkt tot 120 euro/uur.

Als werkingskosten worden alleen kosten aanvaard die **reëel en aantoonbaar** zijn, **redelijk** zijn, rechtstreeks **toewijsbaar** zijn aan de uitvoering van het project, die **verifieerbaar** zijn aan de hand van **facturen en betalingsbewijzen**, op naam van de begunstigde partners staan en gemaakt worden **tijdens de uitvoering**. Het vermelden van het projectnummer op facturen als referentie is een goede praktijk hiervoor. Als kosten betrekking hebben op activiteiten die ruimer zijn dan het project, dan kunnen ze slechts evenredig aan het project worden toegewezen en dient er een gepaste en degelijk gemotiveerde verdeelsleutel toegepast te worden.

Als werkingskosten **kunnen o.m. aanvaard worden:**

- pagina 15 van 24 Handleiding bij het indienen van een projectvoorstel demonstratieprojecten 5.06.2023

Interne facturatie is uitzonderlijk mogelijk (bv. voor analyses in een eigen labo) en enkel bij voorafgaande aanvraag en goedkeuring. Interne facturatie is enkel aanvaardbaar als de doorrekening gebeurt tegen de kostprijs (geen marge). Dit moet aangetoond worden, bv. via prijslijsten. Bij facturatie van werken/leveringen/diensten tussen zuivere interne afdelingen van dezelfde organisatie is de wet op de overheidsopdrachten dus niet van toepassing.

Als werkingskosten worden onder andere **niet** aanvaard:

- afschrijvingskosten voor het gebruik van bestaande infrastructuur (gebouwen, materieel, installaties, meubilair en rollend materieel,...),
- uitgaven in verband met distributie, marketing en reclame, tenzij in de projectaanvraag uitdrukkelijk gestipuleerd en gemotiveerd,
- verhuur aan zichzelf of 'interne huuraanrekening'; dit is het aanrekenen van een huurprijs voor het ter beschikking stellen van een gebouw en infrastructuur,
- kosten aangerekend door onderwijs- of onderzoeksinstituten voor het gebruik van de bestaande basisuitrusting wanneer de begunstigde de onderzoeksinstituut zelf is.

8.2.9.4 Overheadkosten

Overheadkosten zijn kosten die onrechtstreeks verband houden met de uitvoering van het project. Deze kosten zijn vaak niet voor 100 % aan het project toe te wijzen omdat ze geïntegreerd zijn in de algemene werking van een organisatie.

Deze overheadkosten kunnen ingediend worden ten belope van **15 % van de aanvaarde personeelskosten** in geval de projectmedewerker een werknemer is van een gesubsidieerde partner. Deze kosten vallen onder een **forfaitaire regeling** en zijn dus een vereenvoudigde kostenoptie.

Het gaat hier onder andere om:

- verbruiksmaterialen die niet rechtstreeks aan het project verbonden zijn (inktpatronen, papier, postzegels,...)
- onderhoudskosten van eigen gebouwen, infrastructuur en voertuigenpark
- kosten voor verwarming, verlichting, water, gas, elektriciteit, telefoon (vast & GSM's) & internet
- alle verzekeringen behalve de verzekering van werknemers voor arbeidsongevallen die onder de personeelskosten vallen
- licentiekosten voor standaard software
- personeelskost van leidinggevend en algemeen ondersteunend personeel (onthaal, secretariaat) dat niet rechtstreeks bij het project is betrokken
- cloud infrastructuur
- beroepskledij
- vakliteratuur
- personeelsactiviteiten (team uitstappen, ...)
- gebruikelijke catering voor personeel (koffie, waterfontein, fruit, ...)
- beheer en onderhoud van algemene website (indien er een project specifieke website wordt voorzien kan dit ook in werkingskosten of externe prestaties)

////////////////////////////////////

Het forfaitaire karakter van deze kost impliceert niet dat onderliggende van toepassing zijnde regelgeving (bv. wet op overheidsopdrachten) niet meer geldt. Enkel de bewijslast in het kader van de financiële rapportering van het demonstratieproject valt weg.

8.2.9.5 Externe prestaties

Derden zoals ondernemingen, zelfstandigen, kenniscentra en onderzoeksinstituten die in opdracht van de projectuitvoerders een dienst leveren als onderaannemer alsook werknemers van de projectpartners die op factuurbasis vergoed worden, dienen onder de relevante partner als externe prestaties te worden ondergebracht.

Indien de projectuitvoerder externe prestaties inhuurt, dient dit vooraf **in het projectvoorstel opgenomen** zijn onder de relevante projectpartner en dus **goedgekeurd** te worden. Er dient in het projectvoorstel of in de aanvraag gedetailleerd te worden wat de ingehuurde prestatie inhoudt (bv. vergoedingen voor studie-, engineerings- en consultantsbureaus). Ook de factuur moet gedetailleerd weergeven wat de ingehuurde prestatie inhoudt. De tarieven moeten **marktconform** zijn.

Voor het inhuren van externe prestaties moet de **wet op overheidsopdrachten** nageleefd worden.

8.2.9.6 Inkomsten

Inkomsten die verworven worden door de uitvoering van een demonstratieproject tijdens de projectlooptijd moeten ingebracht worden. Ontvangsten ontstaan uit de verkoop van diensten of goederen en kunnen bijvoorbeeld inschrijvingsgelden, de verkoop van brochures of andere zijn. Alle in te brengen ontvangsten moeten, in de financiering eerst in mindering gebracht worden op de totale subsidiabele kosten.

8.2.9.7 Garanties van cofinanciering

Hiermee worden bedoeld in voorkomend geval:

- de definitieve of principiële belofte van subsidiëring vanwege een hogere overheid,
- een uittreksel uit de notulen van de bevoegde beheersorganen waaruit blijkt dat er een beslissing genomen is over een eigen inbreng,
- een verwijzing naar de wetgeving of het reglement op basis waarvan bijstand wordt toegekend + referenties naar de beslissing waarmee steun is toegekend

8.2.10 Varia

8.2.10.1 Wet op overheidsopdrachten

Als de projectuitvoerders verplicht zijn de wet op overheidsopdrachten na te leven, moeten bewijsstukken in verband met de naleving van deze regelgeving beschikbaar te zijn.

////////////////////////////////////

Op de titelpagina van publicaties (zoals brochures, folders, uitnodigingen en nieuwsbrieven, al dan niet elektronisch verspreid), op websites en op affiches over maatregelen en andere acties die worden meegefinancierd door de Vlaamse overheid en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) moet voldaan zijn aan de [communicatieverplichtingen](#) voor begunstigden. Van elke communicatieactie maken minimaal de volgende elementen deel uit: het logo van de Vlaamse overheid met de Europese vlag en de zin “Medegefinancierd door de Europese Unie”.

9.1 ONTVANKELIJKHEIDSVoorwaarden

1. de steunaanvraag wordt ingediend door een organisatie met rechtspersoonlijkheid die geen commerciële doelen nastreeft;
2. ten laatste op de vermelde indieningsdatum en tijdstip ingediend zijn via het e-loket van het Departement Landbouw en Visserij,
3. de steunaanvraag voldoet aan de gestelde vormvereisten: de steunaanvraag wordt ingediend door middel van de formulieren die de bevoegde entiteit ter beschikking stelt en de volledigheid van het formulieren.

1. de inhoud, namelijk de kwaliteit van het demonstratieproject en de bijdrage aan de specifieke GLB-doelstellingen;
2. het te verwachten sensibiliseringseffect;
3. de mate waarin het doelpubliek bereikt wordt;
4. de technische of wetenschappelijke basis;
5. de redelijkheid van de kosten: de verhouding tussen de kostprijs en het resultaat;
6. de geschiktheid van de uitvoerders.

1. het demonstratieproject is een initiatief met een tijdelijk karakter dat zich richt tot een bepaalde doelgroep en op een bepaalde probleemsituatie en dat expliciet en overwegend erop gericht is een meer duurzame landbouw in het Vlaamse Gewest te stimuleren;

- Deze voorwaarden worden getoetst tijdens de beoordeling. Voor elk van de selectiecriteria bestaat de mogelijkheid om een uitsluitingsscore toe te kennen waardoor het project niet in aanmerking komt voor subsidiëring.

De inhoud van het project wordt beoordeeld via twee subcriteria: resultaatsgerichtheid en kwaliteit van de projectbeschrijving.

Bij dit subcriterium wordt beoordeeld in welke mate het demoproject een meerwaarde biedt en een trigger kan zijn voor aanpassing en verduurzaming van de huidige landbouwpraktijk en hoe het kan zorgen voor zichtbare veranderingen bij de doelgroep, ook op lange termijn. Zullen de resultaten kunnen bijdragen tot de doelstellingen die geformuleerd zijn bij de **thema's** die in de oproep staan en de aangekruiste **GLB-doelstellingen**? De focus ligt op activiteiten tijdens het project die ervoor zorgen dat de resultaten van het project na afloop niet verloren gaan en een blijvende waarde kunnen bieden. In dit selectiecriterium worden de **doelstellingen** en de **verwachte resultaten**, het **sensibiliseringseffect**, die door de projectuitvoerders in de aanvraag werden opgegeven, mee beoordeeld, alsook de garanties voor het bereiken van het sensibiliseringseffect bij de doelgroep, het vraaggedreven karakter van het project en/of het project inspeelt op nieuwe regelgeving. Hierbij wordt aandacht besteed aan mogelijke knelpunten die het bereiken van de beoogde resultaten van het project in het gedrang zouden kunnen brengen.

Bij dit subcriterium wordt gekeken naar de kwaliteit van de projectbeschrijving en het werkplan. Zijn de doelstellingen helder en **'SMART'** geformuleerd? Is de beschrijving van de context, probleemstelling of opportuniteit duidelijk beschreven en relevant? Is er een **samenhangend werkplan** dat in overeenstemming is met de doelstellingen? Is de uitwerking van het werkplan voldoende concreet en gedetailleerd? Worden de uitvoerende partner(s), timing en het gewenste resultaat per activiteit vermeld? Is de voorgestelde aanpak realistisch binnen de vooropgestelde projectduur? Kan het project met de gekozen methodologie gerealiseerd worden? Wordt de doelgroep voldoende betrokken?

Het verwacht sensibiliseringseffect wordt beoordeeld via de kwaliteit en de frequentie van de sensibiliseringsacties.

Voor dit subcriterium wordt de kwaliteit van de geplande sensibiliseringsacties beoordeeld inclusief de **diversiteit** en de evenwichtige keuze van de sensibiliseringsmethodes (**passieve en (inter)actieve kennisverspreiding**), het gepast inschakelen van relevante **praktijkbedrijven** en wordt gekeken of het verwachte opkomstaantal realistisch en ambitieus is.

Via dit subcriterium wordt geoordeeld of er voldoende sensibiliseringsacties plaatsvinden gedurende de projectlooptijd en of deze voldoende gespreid zijn tijdens de projectduur.

De doelgroep van de interventie demonstratieprojecten zijn land- en tuinbouwers of bij uitbreiding alle actoren actief in de landbouwsector zoals adviseurs.

////////////////////////////////////

Met dit criterium wordt beoordeeld in welke mate de doelgroep bereikt wordt: het **aantal** land- en tuinbouwers en/of het aantal adviseurs en de **geografische spreiding**.

9.2.4 Technisch-wetenschappelijke basis

Bij dit criterium wordt nagegaan of de **technisch-wetenschappelijke basis of bewezen praktijkervaring** ter ondersteuning van de demonstratie voldoende bewezen en gekend is. Is deze kennis rijp voor de praktijk of is er nog onderzoek nodig? Dit moet in de aanvraag voldoende gedocumenteerd zijn, bv. door het leggen van links naar relevante onderzoeksprojecten met vermelding van concrete projectresultaten.

Vermeld hier ook de **complementariteit** van dit project met deze voorgaande en huidige projecten en vermeld duidelijk wat de **meerwaarde** van dit project zal betekenen voor de doelgroep.

9.2.5 Verhouding kostprijs van het project t.o.v. het te verwachten resultaat

Bij dit criterium wordt gekeken of het **budgetplan** realistisch is opgesteld en in lijn is met het werkplan, inclusief de evaluatie van de vooropgestelde doelstellingen en de nodige mandagen per taak, de personeelsinzet t.o.v. de geplande activiteiten, de **verantwoording** van budget, de omvang van het project t.o.v. de noodzaak tot de verandering en/of de grootte van de doelgroep, de **redelijkheid van de kosten**, value for money. Kan het project met de middelen gerealiseerd worden?

9.2.6 Geschiktheid van de uitvoerders

In dit criterium worden de expertise en competenties van de uitvoerders, de promotor en de partners, beoordeeld naar betrouwbaarheid voor de uitvoering van het project, inclusief hun impact op de doelgroep. De uitvoerders tonen aan dat ze over de capaciteiten en nodige infrastructuur met betrekking tot het onderwerp van het project beschikken. Ook de samenwerkingsefficiëntie en de relevantie voor samenwerking worden meegenomen in de beoordeling, net als de verantwoording voor het inhuren van en de keuze voor de externe dienstverlener/onderaannemer.

9.3 EVALUATIEPROCEDURE

De ingediende projectvoorstellen zullen eerst onderzocht worden op ontvankelijkheid. Dit gebeurt op basis van de al vermelde ontvankelijkheidsvoorwaarden. Deze voorwaarden moeten als noodzakelijke voorwaarden gezien worden, met andere woorden, aan elk van de ontvankelijkheidsvoorwaarden moet voldaan zijn opdat het project zou kunnen opgenomen worden in het eigenlijke selectieproces.

Het Departement Landbouw en Visserij is belast met de kwalitatieve evaluatie. Een beoordelingscommissie samengesteld uit minstens drie ambtenaren van het beleidsdomein Landbouw en Visserij en één vertegenwoordiger van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie, eventueel aangevuld met externe experts in functie van de noodzaak aan expertise voor een bepaald thema, zal de ontvankelijke demonstratieprojecten beoordelen op basis van de vermelde selectiecriteria. Per criterium zal een score worden bepaald. De verschillende onafhankelijk van elkaar bepaalde scores zullen vervolgens opgeteld worden tot een eindquotering. De beoordelingscommissie bespreekt deze

////////////////////////////////////

De eindquotering mag, om in aanmerking te komen voor subsidiëring, niet lager zijn dan 60%.

De eindquoteringen van de verschillende projecten zullen leiden tot een op score geordende lijst van projectvoorstellen per thema. Bij ex aequo wordt het project met de hoogste score op het eerste selectie criterium 'inhoud van het project' en vervolgens op het tweede selectie criterium 'het te verwachten sensibiliseringseffect' hoger gerangschikt. Op basis van deze geordende lijst en de motivering per project zal de minister bevoegd voor Landbouw binnen de beschikbare kredieten een beslissing nemen over de toekenning van de subsidies en de omvang van de subsidie per begunstigde. Alleen projecten die de minimumscore behalen komen in aanmerking voor steun. Per oproep en voorafgaandelijk aan de oproep wordt het minimum aantal projecten dat per thema gesteund zal worden, bepaald.

10 UITVOERING EN OPVOLGING VAN DE GESELECTEERDE PROJECTEN

De promotor stort de deelbudgetten door naar de partners. De bewijsstukken worden uiterlijk zes maanden na betaling van de steun ingediend via e-mail naar demonstratieprojecten@lv.vlaanderen.be.

10.2 OPVOLGING

Het Departement Landbouw en Visserij staat in voor de opvolging van de projecten.

Een projectgroep (stuurgroep) zal het project mee begeleiden en helpen uitdragen. Het is aangewezen in een projectgroep samen te werken met zo veel mogelijk actoren die op het vlak van het betreffende thema en voor de te demonstreren techniek in Vlaanderen actief zijn, zowel in het wetenschappelijk onderzoek of het praktijkonderzoek, als in de groeps- of individuele voorlichting of ook in de toeleveringssector. Deze projectgroep zal mee de nieuwe duurzame techniek uitdragen in Vlaanderen. Een voorstel van samenstelling van de projectgroep wordt toegevoegd aan de projectaanvraag en wordt mee geëvalueerd. De keuze van de definitieve projectgroep gebeurt na selectie van het project in overleg met de administratie.

Samenwerking met toeleveranciers als partner die de inhoud van het demonstratieproject blijvend willen uitdragen, is een mogelijkheid die evenwel gedetailleerd moet omschreven worden. Er moet op gelet worden dat er geen vermenging is met commerciële belangen.

10.3 WIJZIGING/VERLENGING VAN HET PROJECT

Op gemotiveerd verzoek van de begunstigde kan goedkeuring gegeven worden om financiële en inhoudelijke elementen van de oorspronkelijke goedkeuring aan te passen.

Financiële zaken zijn onder meer verschuiving van de projectkosten tussen kostenposten en beperkte verlenging van het project. Een budgetverhoging kan niet aangevraagd worden. Inhoudelijke zaken gaan over het op een andere manier uitvoeren van het project.

De wijzigingen worden aangevraagd voordat het project eindigt, na de einddatum worden geen wijzigingen meer aanvaard. Eventuele wijzigingen zijn alleen mogelijk nadat de promotor een gemotiveerde aanvraag heeft ingediend bij Departement Landbouw en Visserij via e-mail naar demonstratieprojecten@lv.vlaanderen.be en nadat de aanvraag is goedgekeurd.

Budgetoverschrijdingen tot 10% (van de goedgekeurde subsidie) boven de goedgekeurde kostenrubriek (investeringen, personeelskosten, werkingskosten, overheadkosten, externe prestaties en bijdrage in natura) worden aanvaard, als de kosten subsidiabel worden geacht én er nog voldoende projectbudget rest. Als de afwijking de 10% overstijgt, kan de promotor desgewenst een projectaanpassing voor de projectafloop aanvragen. Projectaanpassingen na het projecteinde komen niet in aanmerking.

////////////////////////////////////

11 MEER INFORMATIE?

demonstratieprojecten@lv.vlaanderen.be

Vlaamse overheid
DEPARTEMENT LANDBOUW EN VISSERIJ
Koning Albert II-laan 35 bus 40
BE-1030 Brussel
www.vlaanderen.be/landbouw